

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומי" בש"ת ומ"מ

דף כח.

1. **אימא למשחה** כדרך **שהמלכים אוכלים**, וקשה הלא דין זה הובא לגבי מתנות כהונה בחולין קלב; וכ"כ התוס' זבחים עה: ד"ה בכור, דאינו רק במתנות כהונה, וכאן הלא איירי באליה של שלמים כמו שפרש"י, וזהו חלק בעלים ואינו מתנות כהונה?

התשובות

1. **כן הקשו הזבחי אפרים והאבי עזרי ותירצו** דכאן איירי בגדי חטאת שהאליה לכהנים, ובשיעורי הגר"ד כתב דאם כשהוא חלק הכהנים לא היה בו מצוות אכילה גם בחלק בעלים לא יהיה שדינים שווה, וברש"י פסחים פו. וברשב"ם שם קיט: ובמרדכי שם קטז: מבואר דגם באכילת פסח יש דין למשחה אף שאינו ממתנות כהונה, וכן דייק הכלי חמדה פר' בהעלותך ד"ה אמנם מדברי הסמ"ג.

הערות, הארות, ומראי מקומות

במשנה כז: לזרוק דמו לחוץ, בדף הקודם הבאנו את יסודו של הגר"ח שפיגול במחשבת זריקה בחוץ היא לא מחמת אכילת מזבח אלא מחמת עבודת הזריקה, ולכן צריכה להיות זריקה המכשרת כדי שתפסל במחשבת פיגול, ובקהילות יעקב כא' חולק והביא ראיה משפיעת שיריים שמבואר ברש"י יג: ד"ה ל"ק שפסולו מדין אכילת מזבח, ועי' בשיעורי הגר"ד שדן בזה לפי דברי הרמב"ם פסוהמ"ק יד' י' דלמחשבת פיגול בעי שיעור כזית דם.

במשנה, או מקצת אימוריו בחוץ, ועי' רעק"א במשניות ורש"י למה לא נקט כזית, ועי' שיעורי הגר"י שחקר האם דין כזית באימורין, הוא מחמת דין הקטרה שאינה בפחות מכזית, או דין במחשבת פיגול, וע"ע בספרי ב"ב שתלו הדברים בחקירה דלעיל מה גדר הפיגול במחשבת זריקה אי מצד העבודה או מצד אכילת מזבח.

עור האליה כאליה דמי, עי' רש"י שיש לו שם בשר וחייבים להקירו, ועי' חידושי מרן רי"ז ה לוי מעה"ק שדן בזה למה צריך להגיע לשם בשר' ולא סגי ב'שם אליה' שיצטרכו להקריבו.

מחשבין מאכילת מזבח לאכילת אדם, ועי' מקדש דוד לג' שמסתפק במחשב על בשר שלמים שעומד לאכילה להקטיר אותם חוץ לזמנו, לפי מה נקרא חוץ לזמנו לפי זמן האכילה או לפי זמן הקטרה שהוא תתמיד ליום אחד.

תוד"ה תנינא, עי' שיעורי הגר"ד שתירץ קושיית התוס', שלגבי מחשבת פיגול סגי ב'שם אוכל' וא"צ 'שם בשר', ושם אוכל לכו"ע מצינו שנקרא, ובעצם הדין אי למצוות אכילת קדשים בעי אוכל או בשר, עי' ח"י הגר"ח סטנסיל סימן לא' שדן בזה ותלה זאת במחלוקת רש"י והרמב"ם בפסחים.

הרמב"ם פסוהמ"ק יד' ז' מנה את כל הדברים שאינם ראויים לא לאכילה ולא להקטרה, והזכיר שעור האליה ראוי לאכילה, וקשה למה לא הזכיר גם שראוי להקטרה, עי' אבן האזל ושפת אמת, ועי' חידושי מרן רי"ז הלוי דבאמת המשנה פליגא אברייתא וס"ל דבעור הא ליה מהני רק מחשבת אכילה ולא הקטרה.

וע"ע באחרונים שדנו למה לא הזכיר שם עור בית הבושת דס"ל לרמב"ם בהל' מאכלות אסורות ד' כא' שנחשב כבשר.

ע"ב

תוד"ה מסתברא, במה שהקשו למה לא נלמד לטומאת בשר בכרת מותר, וקשה הלא מקודם כתבו דהיתה קבלה בידם דג"ש דעון עון באה ללמוד פיגול מותר, עי' עולת שלמה, ועי' הערות הגריש"א.

כולהו מקרא אריכא אתיא, ומה שרש"י כתב בכמה מקומות לעיל כג; יומא ז. ופסחים טז: דחוץ לזמנו נלמד מקרא דקדושים, עי"ש בתוס', וע"ע שפת אמת כאן.

רש"י ד"ה מבשר זבח, עי' הגהות הרא"מ הורו"ץ לקמן מד. בתוד"ה אלא.

רש"י ד"ה אף כל מפגליו ומתפגליו, פ"י דבא למעט מנחת נסכים שהם מתירים את עצמם ואין בהם שיריים להתפגל מחמת עבודת מתיריהם, והביא מכאן בשיעורי הגר"ד סיעתא לדברי מרן הגר"ז בחידושו מעילה ב' י', דדין יש לו מתירין בפיגול אין זה רק תנאי לפסול אלא שעיקר הפסול הוא נעשה ע"י המתירין, ועי' משנת רבי אהרן קדשים יב' שחקר האם זהו בגלל שצריך ריצוי בקרבן, או שזה דין בפיגול, עי"ש.

המשנה למלך פסוהמ"ק יח' ז' דן האם קודם הקרבת מתירין פטור גם ממלקות או רק מכרת, וכן מסתפק על חוץ למקומו אם נפסל קודם הקרבת מתירין, ועי' מנחת חינוך קמד' ה', וקה"י כג' ד', ע"ע אחיעזר יו"ד ל' ב', וחזו"א מכשירין י' ב-ד'.

"החיזוק היומי"

הנה בדף שלנו למדנו על דיני פיגול, ולכאורה אינם שייכות לזמנינו שאין הקרבת הקרבנות, אמנם כתב הכלבו סימן סה' שתפילה נקראת עבודה וכמו שלמדנו שתפילות כנגד תמידין תקנום, ולכן כמו שמחשבה שאינה ראויה פוסלת עבודה כך מחשבה שאינה ראויה פוסלת בתפילה, וחזינו הכא דמחשבת חוץ למקומו וחוץ לזמנו חמירי טפי ממחשבת שלא לשמו ששם הקרבן כשר, וביאר המחזיק ברכה שמחשבת חוץ למקומו הוא כשעומד בתפילה ומחשבתו בעסקיו ובדברים שמחוץ לבית הכנסת, וכן מחשבת חוץ לזמנו יש לבאר דאפילו מחשבתו בדברי רוחניות רק שאין עניינם עכשוו לתפילה חמיר טפי, דזמן תורה לחוד וזמן תפילה לחוד, ולכן צריך להיות מוכנים בדבר זה להלחם ביצר שרוצה להפריע בזה לאדם כדי שלא תעלה תפילתו לרצון, יעזרנו ה' שיתקיים בנו: "ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך, ותחננה עינינו בשובר לציון ברחמים".

לע"נ הג"ר בן-ציון חיים בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901